

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432, Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 26/11/2019
Αριθμ. Πρωτ.: 483/209710

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Δασμοί των ΗΠΑ στις εισαγωγές ελαιολάδου και ελιών από την Ελλάδα»

ΣΧΕΤ: Οι Ερωτήσεις 333/21-08-2019 και 372/23-08-2019

Απαντώντας στις παραπάνω Ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Κ. Βελόπουλος** και **Π. Μαντάς**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στο θέμα της επιβολής δασμών των ΗΠΑ σε ελληνικά προϊόντα, παρατίθεται μία επισκόπηση της πορείας επιβολής δασμολογικών μέτρων μεταξύ ΕΕ-ΗΠΑ και ιδιαίτερα των πτυχών που επηρεάζουν τον ελληνικό αγροδιατροφικό τομέα, καθώς και των σχετικών κινήσεων της ελληνικής πλευράς:

Ιούνιος 2018

- Επιβολή δασμών 25% στον κάλυβα και 10% στο αλουμίνιο προέλευσης ΕΕ από πλευράς ΗΠΑ.
- Επιβολή, από ενωσιακής πλευράς, μέτρων εξισορρόπησης που συνίστανται σε αύξηση δασμών σε λίστα αμερικανικών προϊόντων, στην οποία συμπεριλήφθηκαν αγροδιατροφικά προϊόντα.
- Σε ερωτηματολόγιο της ΕΕ προς συμπλήρωση, έως τις 26.03.2018, από ιδιώτες ενδιαφερομένους για τα προτεινόμενα ενωσιακά αντισταθμιστικά μέτρα, έστειλε απάντηση η Ένωση Κονσερβοποιών Ελλάδας (ΕΚΕ) υπέρ της απόσυρσης όλων των αγροδιατροφικών προϊόντων από την εν λόγω λίστα.
- Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Επιχειρήσεων Εξαγωγής, Διακίνησης Φρούτων Λαχανικών και Χυμών INCOFRUIT-HELLAS (Incofruit) απέστειλε τη θέση του υπέρ της απόσυρσης των αγροδιατροφικών προϊόντων από την εν λόγω λίστα στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης στις 07.06.2018.

Απρίλιος 2019

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση στις 17.04.2019 σχετικά με προκαταρκτικό κατάλογο προϊόντων προέλευσης ΗΠΑ επί των οποίων δύνανται να εφαρμοστούν αντιμέτρα σε αμερικανικές επιδοτήσεις προς την Boeing. Στον εν λόγω κατάλογο συμπεριλαμβάνονται αγροδιατροφικά προϊόντα.
- Για τον σκοπό αυτόν, η ΕΕ ετοίμασε σχετικό ερωτηματολόγιο προς συμπλήρωση, μέχρι τις 31.05.2019, από ιδιώτες ενδιαφερομένους σχετικά με προτεινόμενα εμπορικά μέτρα της ΕΕ σε διάφορες δασμολογικές κλάσεις προϊόντων, έναντι των εμπορικών πρακτικών των ΗΠΑ στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας. Τα εν λόγω μέτρα συνίστανται στην επιβολή αυξημένων δασμών, συμπεριλαμβανομένων επιπρόσθετων κατ' αξία δασμών έως και 100%.
- Στις 12.04.2019 δημοσιοποιήθηκε από πλευράς ΗΠΑ προκαταρκτικός κατάλογος προϊόντων προς εφαρμογή αντιποίνων σε μέτρα ενίσχυσης της Airbus από την ΕΕ και ορισμένα Κράτη - Μέλη (Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο). Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει αφενός προϊόντα πολιτικής αεροπορίας, εννέα δασμολογικών κωδικών, προέλευσης Γερμανίας, Γαλλίας, Ισπανίας και Ηνωμένου Βασιλείου και αφετέρου αγροδιατροφικά και βιομηχανικά προϊόντα 317 δασμολογικών κωδικών προέλευσης όλων των Κρατών - Μελών (Κ.-Μ.) ΕΕ.
- Σύγκληση σύσκεψης από το Γραφείο του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στις 19.04.2019, σχετικά με την πρόθεση των ΗΠΑ να επιβάλουν πρόσθετους δασμούς σε ενωσιακά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων και αγροδιατροφικών προϊόντων, ως αντίποινα σε οικονομικές ενισχύσεις από πλευράς ΕΕ και ορισμένων Κ.-Μ. προς την αεροπορική βιομηχανία Airbus. Στη σύσκεψη συμμετείχαν, πέραν υπηρεσιακών παραγόντων του ΥΠΑΑΤ, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και εκπρόσωποι παραγωγικών Φορέων (Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Αμπέλου και Οίνου, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τυποποίησης Ελαιολάδου, Πανελλήνια Ένωση Μεταποιητών Τυποποιητών Εξαγωγέων Επιτραπέζιας Ελιάς, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Γαλακτοκομικών Προϊόντων, Σύνδεσμος Ελληνικών Υδατοκαλλιεργειών κ.ά.).

Κατά τα διαμειφθέντα στην εν λόγω σύσκεψη, η Ελλάδα ως κράτος μέλος θα πρέπει να συνταχθεί με τη διαπραγματευτική θέση της ΕΕ (η οποία είχε ήδη προβεί σε αντίστοιχες ενέργειες που στοχεύουν αμερικανικά προϊόντα), στο πλαίσιο της εν εξελίξει διαμάχης περί ενίσχυσης εταιριών πολιτικής αεροπορίας, για την οποία οι δύο πλευρές έχουν προσφύγει στα αρμόδια όργανα του ΠΟΕ.

Δοθείσης της παραπάνω θέσης, θα πρέπει αφενός να ασκηθούν πιέσεις προς την ΕΕ και αφετέρου να αξιοποιηθεί ο Στρατηγικός Διάλογος Ελλάδας – ΗΠΑ, στο μέτρο που δεν υποσκάπτει την ενωσιακή στρατηγική και τη συμμετοχή μας σε αυτήν.

Όσον αφορά στη θέση των συμμετεχόντων Φορέων, ο ΣΕΒΙΤΕΛ οργάνωσε σχετική συνάντηση των εξαγωγικών επιχειρήσεων - μελών του, στην οποία προσκάλεσε και τυχόν ενδιαφερόμενους φορείς άλλων κλάδων.

Μάιος 2019 (1 από 2)

Σε συνέχεια της σύσκεψης στις 22.04.2019, το Γραφείο του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ζήτησε από τους Φορείς ενημέρωση σχετικά με τους κωδικούς συνδυασμένης ονοματολογίας υψηλού εξαγωγικού ενδιαφέροντος που αναμένεται να θιγούν σε περίπτωση εφαρμογής των αμερικανικών αντιμέτρων.

Οι Φορείς ανταποκρίθηκαν παραθέτοντας τα κάτωθι στοιχεία:

ΚΕΟΣΟΕ:

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία εξαγωγών οίνων που τηρεί η ΚΕΟΣΟΕ, το 2018 εξήχθησαν προς τις ΗΠΑ οίνοι με τους κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας:

'22041011	'22042109	'22042181	'22042279
'22041093	'22042113	'22042182	'22042280
'22041094	'22042128	'22042183	'22042978
'22041096	'22042138	'22042184	'22042980
'22041098	'22042142	'22042188	'22042982
'22042106	'22042178	'22042190	'22042983
'22042107	'22042179	'22042196	'22042997
'22042108	'22042180	'22042278	

ΠΕΜΕΤΕ:

• 2005.70.08:

Olives, green, not pitted, in saline, not ripe, in containers holding o/ 8 kg for repkg, not subject to add. US note 4 to Ch. 20 =

Ελιές, πράσινες, όχι εκπυρηνωμένες, σε άλμη, όχι ωριμασμένες, που περιέχονται σε δοχεία των 8kg for repkg και δεν έχουν πρόσθετα

• 2005.70.16:

Olives, green, in saline, place packed, stuffed, in containers holding n/o 1 kg, aggregate quantity n/o 2700 m ton/yr =

Ελιές, πράσινες, σε άλμη, συσκευασμένες, γεμιστές, που περιέχονται σε δοχεία του 1 kg, συνολική ποσότητα 2700 εκατομμύρια τόνους / έτος

• 2005.70.23:

Olives, green, in saline, place packed, stuffed, not in containers holding 1 kg or less =

Ελιές, πράσινες, σε άλμη, συσκευασμένες, γεμιστές, όχι σε δοχεία 1 kg ή λιγότερου

• 2005.70.25:

Olives, green, in a saline solution, pitted or stuffed, not place packed =

Ελιές, πράσινες, σε αλατούχο διάλυμα, εκπυρηνωμένες ή γεμιστές, όχι συσκευασμένες

ΕΚΕ:

Σύμφωνα με τα στατιστικά των εξαγωγών του κλάδου, οι βασικοί κωδικοί Συνδυασμένης Ονοματολογίας υπό τους οποίους εξήχθησαν κομπόστες ροδάκινου στις ΗΠΑ, είναι:

20087061	20087071	20087092
20087069	20087079	20087098

Επίσης, υπάρχει ενδιαφέρον και για άλλα προϊόντα όπως:

Κομπόστα βερίκοκου

Κομπόστα αχλαδιού

Φρουτοσαλάτα

20085061	20084071	20089274
20085069	20084079	20089774
20085071		20089759
20085079		

Μάιος 2019 (2 από 2)

- Στο πλαίσιο διοργάνωσης δημόσιας διαβούλευσης από πλευράς ΗΠΑ, για την εφαρμογή αντιμέτρων στις ενωσιακές επιδοτήσεις προς την Airbus, σύμφωνα με τον προκαταρκτικό κατάλογο προϊόντων του Απριλίου, η Πανελλήνια Ένωση Μεταποιητών – Τυποποιητών – Εξαγωγέων Επιτραπέζιων Ελιών (ΠΕΜΕΤΕ) απέστειλε αίτημα για εξαίρεση των 4 κωδικών που αφορούν πράσινες επιτραπέζιες ελιές από τη σχετική λίστα ενωσιακών προϊόντων.

- Στις 17.05.2019, ο Πρόεδρος Trump υπέγραψε Διακήρυξη με την οποία δίνει εντολή στον Εμπορικό Αντιπρόσωπο (USTR) να “συνεχίσει τη διαπραγμάτευση των συμφωνιών που εξετάζονται για αντιμετώπιση της απειλούμενης ζημίας στην εθνική ασφάλεια από τις εισαγωγές αυτοκινήτων και ορισμένων ανταλλακτικών αυτοκινήτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ιαπωνία και οποιαδήποτε άλλη χώρα κατά κρίση του ΕΑ”, αναβάλλοντας την επιβολή δασμών, πέραν της προηγουμένως καθορισθείσας προθεσμίας 18ης Μαΐου, σε νέα προθεσμία 180 ημερών, προκειμένου οι προαναφερθείσες χώρες να περιορίσουν (“limit or restrict”) τις εξαγωγές αυτοκινήτων / ανταλλακτικών στις ΗΠΑ.

Η επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί του θέματος, που εκφράστηκε στις 17.05.2019, είναι η μη επιβολή πρόσθετων δασμών κατά τη διάρκεια των - συμφωνηθέντων κατά τη συνάντηση των Προέδρων Trump και Juncker, στις 25.07.2018- διμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων.

Επισημαίνεται ότι η ΕΕ έχει ήδη προετοιμάσει λίστα αμερικανικών προϊόντων προς επιβολή σχετικών αντιμέτρων αν χρειαστεί, η οποία δεν έχει περιέλθει σε γνώση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ιούλιος 2019

- Οι ΗΠΑ εξέδωσαν συμπληρωματικό στον προκαταρκτικό του Απριλίου 2019 κατάλογο προϊόντων για την εφαρμογή αντιμέτρων στις ενωσιακές επιδοτήσεις προς την εταιρεία Airbus.

- Καθώς στον συμπληρωματικό κατάλογο συμπεριλαμβάνονται η κομπόστα ροδάκινο, η φρουτοσαλάτα, το αχλάδι κομπόστα και τα κατεψυγμένα κεράσια, υψηλού ενδιαφέροντος ΕΚΕ (ειδικά η κομπόστα ροδάκινο), η ΕΚΕ απευθύνθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του αντίστοιχου ευρωπαϊκού Συνδέσμου, PROFEL, ο οποίος δήλωσε την έντονη αντίθεσή του στην ανάμειξη του αγροδιατροφικού τομέα στην εν λόγω διαμάχη, καθώς η αμερικανική αγορά είναι εξαιρετικά σημαντική για τα προϊόντα ενδιαφέροντός του, ιδιαίτερα συνυπολογίζοντας τις επιπτώσεις του ρωσικού εμπάργκο στον τομέα και απηύθυνε έκκληση για άμεση διευθέτηση της εν λόγω διαμάχης.

- Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Βορίδης συναντήθηκε με τον Αμερικανό Πρέσβη στις 30.07.2019 και του έθεσε, μεταξύ άλλων, το θέμα των αμερικανικών αντιποίνων στις ενωσιακές επιδοτήσεις προς την Airbus που, αν εφαρμοστούν, θα αφορούν και σε αγροδιατροφικά προϊόντα. Ο κ. Υπουργός εξέφρασε τις θέσεις της ΕΕ και επεσήμανε τα προϊόντα ιδιαίτερου ειδικού βάρους για τον ελληνικό αγροδιατροφικό τομέα.

Αύγουστος 2019

Από πλευράς ΗΠΑ διοργανώθηκε εκ νέου δημόσια διαβούλευση, σε συνέχεια έκδοσης του συμπληρωματικού καταλόγου προϊόντων για επιβολή πρόσθετων δασμών 25-100%, ως αντίποινα στις ενωσιακές επιδοτήσεις προς την Airbus.

Σε περίπτωση εφαρμογής των εν λόγω δασμολογικών αντίποινων, ο τελικός κατάλογος θα περιέχει προϊόντα και από τους δύο καταλόγους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως φαίνεται, την πρακτική λήψης αντιμέτρων σε προϊόντα διαφορετικών τομέων από αυτόν που παρουσιάζει το πρόβλημα υιοθέτησε πρώτη η ΕΕ, με την επιβολή πρόσθετων δασμών σε ευρεία γκάμα προϊόντων, ως αντίποινα στην επιβολή, από πλευράς ΗΠΑ, δασμών σε χάλυβα και αλουμίνιο προέλευσης ΕΕ (Ιούνιος 2018).

Σημειώνεται ότι, στη λίστα προϊόντων επί των οποίων ενδέχεται να εφαρμοστούν αντίμετρα από αμερικανικής πλευράς συμπεριλαμβάνεται το τυρί ΠΟΠ Φέτα, καθώς και άλλα ελληνικά τυριά (κεφαλογραβιέρα, γραβιέρα, κεφαλοτύρι, κασέρι, μυζήθρα, μανούρι).

Όσον αφορά στην αξία εξαγωγών προς ΗΠΑ το έτος 2017 παρατίθεται πίνακας με τα 20 σημαντικότερα αγροτικά προϊόντα και τρόφιμα:

ΕΛΛΑΔΑ-Η.Π.Α. : 20 ΠΡΩΤΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΣΕ ΕΥΡΩ ΕΤΟΥΣ 2017			
ΠΗΓΗ :ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ, ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 10.2017 01/02/2019			
α/α	Κωδικός Σ.Ο.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	Εξαγωγές σε ευρώ
1	20057000	Παρασκευασμένες ή διατηρημένες ελιές αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, όχι κατεψυγμένες	118.553.028
2	15091020	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο	33.024.819
3	03028990	Διάφορα θαλάσσια ψάρια μη κατονομαζόμενα	20.126.175
4	04069032	Φέτα	17.308.330
5	20019065	Παρασκευασμένες ή διατηρημένες ελιές με ξίδι ή οξικό οξύ	13.299.819
6	22042178, 22042179, 22042180, 22042138	Κρασιά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ)	10.607.274
7	21069098	Παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού πάντως όχι τα συμπυκνώματα πρωτεϊνών και ουσίες πρωτεϊνικής σύστασης	10.306.228
8	200870	Παρασκευασμένα ροδάκινα, brugnons και nectarines	9.917.424
9	20019020, 20059910	Παρασκευασμένοι ή διατηρημένοι καρποί του γένους Capsicum, άλλοι από τις γλυκοπιπεριές (piments doux ή poivrons)	7.789.750
10	24011060	Ακατέργαστα καπνά sun cured ανατολικού τύπου, χωρίς αφαίρεση των μίσχων	7.554.843
11	08119095, 08119080	Καρποί και φρούτα, άψητα ή ψημένα στον ατμό ή βρασμένα στο νερό, κατεψυγμένα	6.369.875
12	20059950, 20059980	Παρασκευασμένα ή διατηρημένα όχι με ξύδι λαχανικά και μείγματα λαχανικών, όχι κατεψυγμένα	4.551.161
13	19049010	Παρασκευάσματα διατροφής με βάση το ρύζι	3.706.493
14	15091080	Άλλα παρθένα ελαιόλαδα, όχι εξαιρετικά, όχι μειονεκτικά	3.259.992
15	03028410	Λαβράκια νωπά	2.852.536
16	08105000	Ακτινίδια	2.589.324
17	04069085	Κεφαλογραβιέρα, κασέρι	2.520.559

18	04069099	Άλλα λιπαρά τυριά μη κατονομαζόμενα όχι πρόβεια ή βουβαλίσια	2.398.531
19	19012000	Μείγματα και ζυμάρια για την παρασκευή προϊόντων αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας	2.037.937
20	13019000	Γομαλάκα. Γόμες, ρητίνες και ελαιορητίνες (π.χ. βάλσαμα), φυσικές (όχι γόμα αραβική)	1.939.574
		ΣΥΝΟΛΟ TOP 20 ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2017	280.713.672
		ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΣ ΗΠΑ 2017	324.743.270
		ΠΟΣΟΣΤΟ TOP 20 ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΣ ΗΠΑ	86,4%

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, στα 20 κορυφαία, ως προς την αξία εξαγωγής στις ΗΠΑ το έτος 2018, ελληνικά προϊόντα κατά 4ψήφιο κωδικό συνδυασμένης ονοματολογίας, συμπεριλαμβάνονται τα εξής αγροδιατροφικά προϊόντα:

Στην 3^η θέση:

ΚΣΟ 2005 Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξύδι, μη κατεψυγμένα (κυρίως επιτραπέζιες ελιές)

Στην 8^η θέση:

ΚΣΟ 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του

Στην 14^η θέση:

ΚΣΟ 0406 Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί (συμπεριλαμβάνεται το τυρί ΠΟΠ Φέτα)

Στην 15^η θέση:

ΚΣΟ 2001 Λαχανικά, καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξύδι ή οξικό οξύ

Στην 16^η θέση:

ΚΣΟ 0302 Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη (εκτός από φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304)

Στην 17^η θέση:

ΚΣΟ 2106 Παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού

Στην 19^η θέση:

ΚΣΟ 2204 Κρασιά από νωπά σταφύλια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα εμπλουτισμένα με αλκοόλη κρασιά

Τέλος, σημειώνεται ότι για την Ερώτηση 333/21-8-2019 αρμόδια να απαντήσουν για τα θέματα που τα αφορούν είναι τα Υπουργεία Οικονομικών και Εξωτερικών προς τα οποία κοινοποιείται το παρόν έγγραφό μας με αντίγραφο της Ερώτησης. Όσον αφορά στην Ερώτηση 372/23-8-2019 αρμόδια να απαντήσουν είναι το συνενωθέν Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών προς το οποίο κοινοποιείται το παρόν έγγραφό μας με αντίγραφο της Ερώτησης.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών (με αντίγραφο της Ερωτήσεων 333/21-08-2019 και 372/23-08-2019)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Εξωτερικών (με αντίγραφο της Ερώτησης 333/21-08-2019)
- Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο
4. Βουλευτή κ. Π. Μαντά